

Minstens drie ikken

Onlangs wist RechterTie.nl de hand te leggen op een artikel dat verscheen in 1964 n.a.v. het Boekenweekgeschenk van dat jaar: "Vier vingers" van Robert van Gulik.

Het is geschreven door Leo J. Capit en verscheen in het weekblad Panorama. Het bevat een paar foto's die ik nog niet eerder zag, waaronder één bijzonder interessante waarop het gezin Van Gulik te zien is. De volgende passages uit het artikel wilde ik u niet onthouden.

DEZER DAGEN wordt in meer dan tweehonderdduizend Nederlandse boekenkasten een nieuwe aanwinst geschoven: het geschenk van de boekenweek 1964. Kijk een gegeven paard niet in de bek, maar verdiep u gerust in dit gegeven boek. 't Is een exotische detective, getiteld: Vier vingers, door Robert van Gulik. Een gave, handzame pocket, met twee Chinese poppen en een rode hand als frontplaat en achterop een foto van een gebilde man die een aapje vasthoudt. De schrijver, met het aapje dat Boeboe heette. Voor in het boek leest men de opdracht: "Ter

nagedachtenis aan mijn trouwe vriend, de gibbon Boeboe, overleden en begraven te Port Dickson, Malaya, op de 12e juni 1962..."

In dat jaar was dr. R. H. van Gulik ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden in Malakka. Sinds vorig jaar is hij directeur van de afdeling onderzoek van het ministerie van buitenlandse zaken in Den Haag, waar hij zo gelukkig is geweest een ruim huis te kunnen kopen in de Ten-Hove-straat. Dat huis herbergt, behalve de heer en mevrouw van Gulik en hun vier kinderen, twee apen (opvolgers van de betreude Boeboe), een slaperige egel en een onbekend aantal goudhamsters.

Over de eerste Japanse uitgave van een Rechter Tie-roman, waarop van de uitgever persé een blote juffrouw moest staan:

Het boek verscheen. In 't Japans. En op een dag kwam mevrouw van Gulik, die met enkele andere diplomatenvrouwen had gewinkeld op de Ginza, de Kalverstraat van Tokio, een tikje onthutst bij haar echtgenoot. "...Zeg, er staat in een boekwinkel op de Ginza een meer dan levens-

grote afbeelding van een blote juffrouw."

"Wat zou dat?" vroeg Robert van Gulik. Japan bulkte van sex in die dagen.

"Ja, maar..." zei mevrouw van Gulik timide en nogal ongelukkig, "jouw naam staat erbij...",

De conclusie:

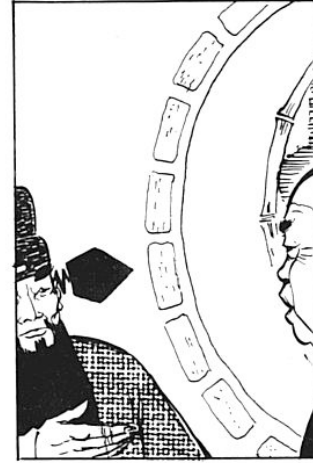
De toekomst? Daar moet men een man in de buitenlandse dienst nooit naar vragen. Voorlopig is hij werkzaam ten departemente en vervult hij een leeropdracht sinologie aan de rijksuniversiteit te Utrecht. Maar hij zal gaan waar de regering hem zendt.

Dit is een oponthoud in Nederland op een lange, grillige weg. Wel goed voor de kinderen. De drie jongsten zijn op Haagse scholen. "Hartstikke leuk!" vindt dochtertje Paulien het. Zij is met een vriendinnetje mee naar huis geweest en de moeder van het vriendinnetje heeft een klein wonder verricht met haar glanzende zwarte haren. "Prachtig, zeg," zegt mevrouw van Gulik, die uitstekend Nederlands spreekt. En haar vader raakt er gewoon niet op uitgekeken: "Wat leuk, zeg, dat Debbie's moeder jou zo fijn gekapt heeft." En tot zijn oudste zoon, de militair, die helemaal niet van harte zijn plaats inneemt voor een gezinsfoto: "Jij bent zeker bang dat je kameraden je zullen vernachelen!"

Want dr. Robert van Gulik, diplomaat, geleerde, romanschrijver, is ook een heel fijne vader van een gelukkig gezin.

Rechter Tie en het geheim van de wierrookklok

29. Rechter Tie is teruggekeerd naar zijn werkkamer, waar meneer Ho en de twee reders nog steeds zitten te wachten. 'Is alles geregeld, Edelachtbare?' vraagt Ho met doffe stem als de Rechter heeft plaatsgenomen in de armstoel achter zijn bureau. 'Ik vrees van niet, meneer Ho,' antwoordt de Rechter bedachtzaam. 'Ik heb opnieuw slecht nieuws voor u. De lijkschouwer en ik zijn tot de conclusie gekomen dat uw vrouw niet de hand aan zichzelf heeft geslagen, maar vermoord is.' 'Vermoord? Weet u dat zeker?' zegt Ho verslagen. 'Wie heeft dat dan gedaan? En waarom in 's hemelsnaam?' 'Het bewijsmateriaal leidt naar een zekere Fung, een schilder,' antwoordt de Rechter. 'Ik ken helemaal geen Fung,' roept Ho uit. 'Wat heeft hij met mijn vrouw te maken?' 'Ik waarschuwde u al, dat ik slecht nieuws had, meneer Ho,' zegt de Rechter. 'Heel slecht. Voordat u met uw vrouw in het huwelijk trad, is er sprake van geweest dat ze met deze Fung zou trouwen. Daar is echter niets van gekomen, omdat hij een ongeheeslijke ziekte kreeg en haar daarom niet aan zich wilde binden. Hoe dat ook zij, het belette hem niet om zijn geliefde regelmatig te blijven bezoeken. Na haar huwelijk heeft ze deze geheime ontmoetingen voortgezet. Hun plaats van samenkomst was het prieel in de tuin.'

30. 'Maar waarom heeft die schilder haar vermoord?' vraagt Ho. 'Dat is me nog niet helemaal duidelijk,' zegt de Rechter. 'Het is mogelijk dat uw vrouw een eind wilde maken aan de verhouding. Zeker is in elk geval dat ze haar vriend vandaag een briefje stuurde dat hij tegen half vijf naar het prieel moest komen. Vermoedelijk is Fung in drift ontstoken toen uw vrouw hem zei dat het uit moest zijn met de vriendschap. Toen ze bij haar besluit bleef, heeft hij haar vermoord.' De twee reders staan op en willen afscheid nemen, maar de Rechter beduidt ze met een handgebaar om weer te gaan zitten. 'Hoe heeft die schurk haar vermoord?' roept Ho uit. 'Ik heb er toch recht op om dat te weten!' 'Ze kreeg eerst een harde slag achter het linkeroor, waardoor ze het bewustzijn verloor,' antwoordt de Rechter. 'Vervolgens heeft de moordenaar haar een strop om de hals gelegd en opgehangen aan de zoldebalk, zodat ze stierf door verstikking en zodat de schijn werd gewekt dat het zelfmoord was. We weten hoe laat dit gebeurd is, want de moordenaar stootte per ongeluk de theepot omver, en de thee die uit de tuit liep, doofde de wierrook halverwege de derde spiraal. Dat betekent dat de moord omstreeks half vijf moet zijn gepleegd, en we hebben een getuige die Fung toen bij de tuinpoort heeft gezien.'